

Landschappelijke inpassing

*Kwaliteitsverbetering groen
Vijverbosweg 1 te Vught*

Eelerwoude

kleurt het landelijk gebied

Landschappelijke inpassing

Kwaliteitsverbetering groen

Vijverbosweg 1 te Vught

Opdrachtgever:

Naam: Fraai Architecten

Adres: Reitscheweg 37

Postcode: 5232 BM 's-Hertogenbosch

Opdrachtnemer:

Eelerwoude

Achterstraat 11

4101 BB Culemborg

Tel.: 0345 72 70 19

Fax: 0345 72 70 10

e-mail: info@eelerwoude.nl

www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 7417

Datum: 09-09-2015

Projectleider: Nelleke Manschot

Opgesteld: Jeroen Hamers

Gecontroleerd: Nelleke Manschot

INHOUD

1	INLEIDING	7
2	ANALYSE	9
	Geomorfologie	
	Bodem	
	Water	
	Cultuurhistorie	
	Hoogte en reliëf	
3	ADVIES	15
	De potentieel natuurlijke vegetatie	
	Huidig landschap en directe omgeving	
	Inpassing perceel	
	Poel	
	Reactie op inrichtingsschets Fraai Architecten	

Afbeelding 1. Het perceel vanaf de noordelijke rand

Afbeelding 2. De Vijverbosweg met aan de rechterzijde het perceel

1

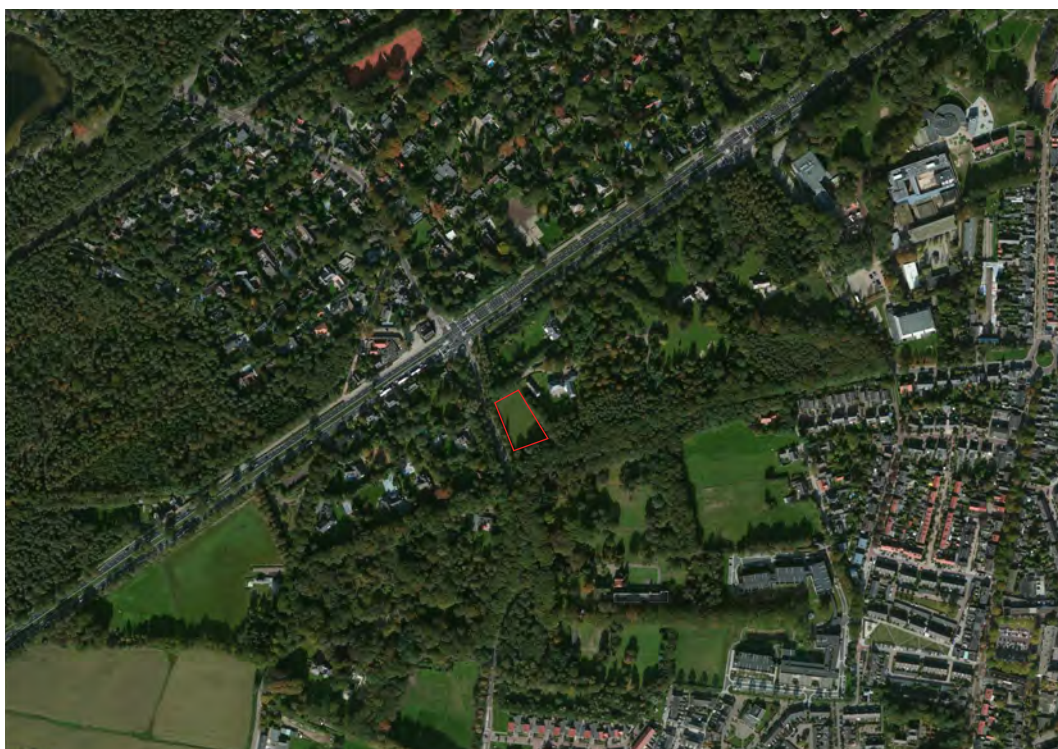
INLEIDING

In deze notitie wordt een advies gegeven voor het verbeteren van de landschappelijke kwaliteit van de kavel Vijverbos 1 te Vught. Dit advies hoort bij het voorstel voor een nieuw te bouwen woning op deze kavel, gemaakt door Fraai Architecten.

Het advies bestaat uit twee onderdelen. Het eerste deel is een landschapsanalyse. Hierin wordt de historie van de plek, het landschapstype en de bestaande kwaliteit beschreven. Het tweede deel is het advies ten aanzien van de toekomstige inrichting. Hierbij wordt de bestaande inrichtingsschets van Fraai Architecten als basis gebruikt.

Afbeelding 3. Topografische kaart en ligging van het perceel Vijverbosweg 1 te Vught

Afbeelding 4. Luchtfoto

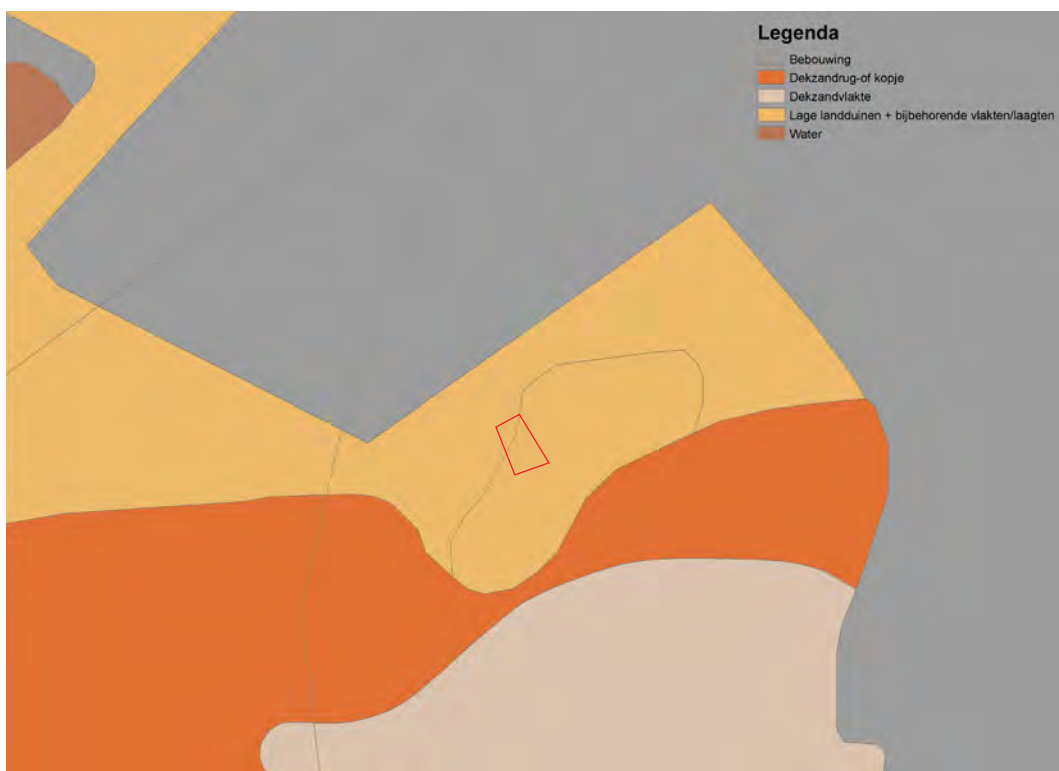
2

ANALYSE

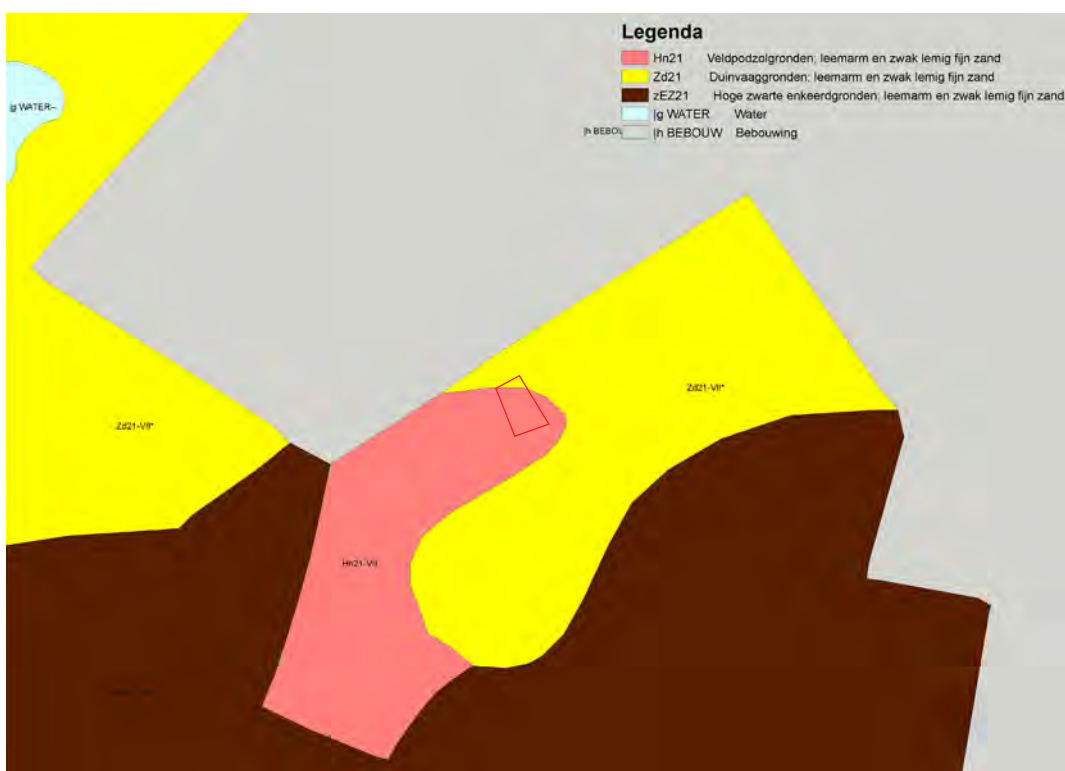
Het perceel ligt aan de westkant van Vught, ongeveer 6 kilometer ten zuiden van Den Bosch. Het ligt bij de N65 of de Helvoirtse weg, de verbindingweg tussen Den Bosch en Tilburg (zie afbeelding 3).

De kavel Vijverbosweg 1 te Vught ligt te midden van een bosrijke wijk en grenst aan landgoed Jagersbosch (voorheen Wolfsbosch geheten). De directe omgeving heeft een parkachtige uitstraling. Zowel de Vijverbosweg aan de westzijde als de noordelijke erfgrens is beplant met zomereik. Het perceel aan de zuidzijde van het plangebied is een gemengd bos met eik, berk, spar, esdoorn, robinia en een ondergroei van hulst, taxus en heder. De oostzijde van het perceel grenst aan de EHS.

Het perceel is afgesloten van de omgeving door een 2,5 - 3,5 meter hoge laurierhaag aan de noordzijde, zuidzijde en de westzijde.

Afbeelding 5. Geomorfologie

Afbeelding 6. Bodem en water

Geomorfologie

De ondergrond van het plangebied is ontstaan tijdens het Weiseliën. Door de wind is fijn zand afgezet, waardoor een landschap is ontstaan dat bestaat uit dekzandruggen, dekzandvlakten en lage landduinen. Ter plaatse van het perceel bestaat de ondergrond uit lage landduinen + bijbehorende vlakten / laagten.

Bodem

De kavel ligt in het dekzandgebied van Brabant, op het overgangsgebied tussen de hoge, droge zandgronden en de lager gelegen vochtige dekzandgebieden. Op de bodemkaart is te zien dat het gebied op veldpodzolgrond (Hn21-VII) gelegen is. De bodem bestaat uit fijn zand en zwak lemig zand en is gevormd onder sterke invloed van water. De bodem heeft een dunne, humushoudende bovenlaag. De veldpodzolgrond behoort tot de hydropodzolgrond. Water stagneerde omdat het niet via een beek kon worden afgevoerd, en moest daarom terplekke bezinken. Bij de ontginning is het gebied ontwaterd.

Water

De huidige grondwatertrap ter plaatse van het perceel is VII. Het heeft een GHG (gemiddelde hoogste grondwaterstand) van > 80 cm ten opzichte van het maaiveld. De GLG (gemiddelde laagste grondwaterstand) is > 120 cm. De lage grondwaterstand op de dekzandbodem wijst op een droge grond, waar weinig tot geen invloed van het grondwater is te verwachten.

Afbeelding 8. Historische kaart 1811 - 1832

Afbeelding 7. Historische kaart 1870

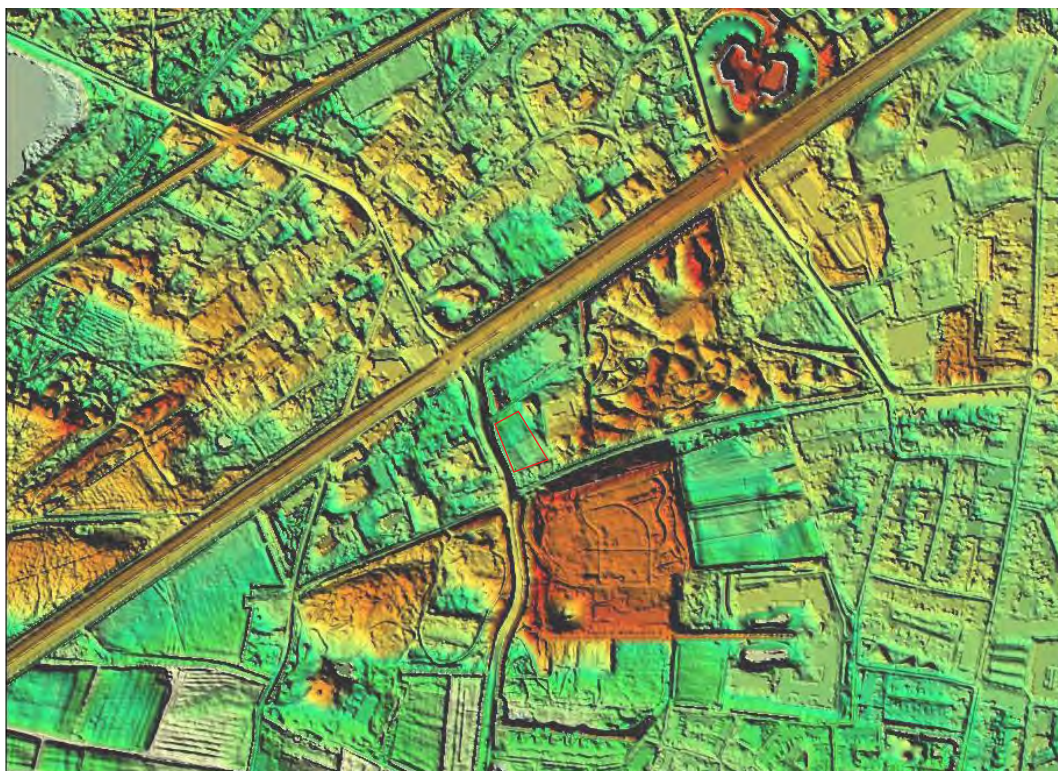
Cultuurhistorie

Vught is van oorsprong een moerassig heidegebied. De naam Vught (Fughte) herinnert hieraan. Bij de ontginning is het gebied ontwaterd en geschikt gemaakt voor landbouw. Het oude heideontginningslandschap met oude hoeven kenmerkt zich door een onregelmatige blokverkaveling met een afwisselend en kleinschalig landschap van weiden, akkers, bospercelen en heidevelden. Kleine hoogteverschillen in het landschap hebben geleid tot een onregelmatige verkaveling. Op de historische kaart is te zien dat het perceel aan de Vijverbosweg als akker werd gebruikt.

Rond het begin van de negentiende eeuw zijn er landgoederen en buitenplaatsen ontstaan in en rond Vught. Vaak groeide een oude hoeve met akkers en weilanden uit tot een landgoed of buiten. Het perceel aan de Vijverbosweg 1 grenst aan landgoed Wolfsbosch (nu Jagerbosch). Het wordt gekenmerkt door een parkachtige, bosrijke inrichting.

Hoogte en reliëf

Het perceel ligt lager dan zijn omgeving. Vermoedelijk zijn verschillende omliggende percelen in het verleden opgehoogd.

Afbeelding 9. Hoogtekaart AHN-2

Afbeelding 10. De huidige laurierhaag rond het perceel heeft weinig landschappelijke en ecologische waarde

Afbeelding 11. Het naastgelegen perceel dat hoort bij de EHS

3

ADVIES

Een betere landschappelijke inpassing en een kwaliteitsverbetering van het groen is te behalen door het aanpakken van de randen. De huidige laurierhaag (zie afbeelding 10) heeft weinig ecologische en landschappelijke waarde. Het voorstel is om aan de randen een vegetatie te gebruiken die past bij de bodem- en water omstandigheden, bij het landschap en bij de naastgelegen EHS (afbeelding 11).

De potentieel natuurlijke vegetatie

De PNV (potentieel natuurlijke vegetatie) wordt vastgesteld op basis van de bodem en de grondwatertrap (Hn21 VII). Deze kenmerken wijzen op de potentieel natuurlijke vegetatie van het Berken-Zomereikenbos. Grondwatertrap VII wijst op een droge grond, waar loofboomsoorten moeilijk groeien. De aanwezigheid van esdoorns, beuk, berk en eik rond het perceel wijzen echter op een goede / redelijke vochthuishouding. Een leemlaag in de ondergrond zou de oorzaak kunnen zijn.

De soorten die passen binnen het Berken-Zomereikenbos en daarmee in aanmerking komen voor aanplant van het perceel zijn:

Bomen:

- zomereik
- ruwe berk

Opslag:

- grove den
- Amerikaanse vogelkers
- krent
- kamperfoelie
- jeneverbes

Kruiden:

- struikhei
- bochtige smele
- eikvaren

Huidige landschap en directe omgeving

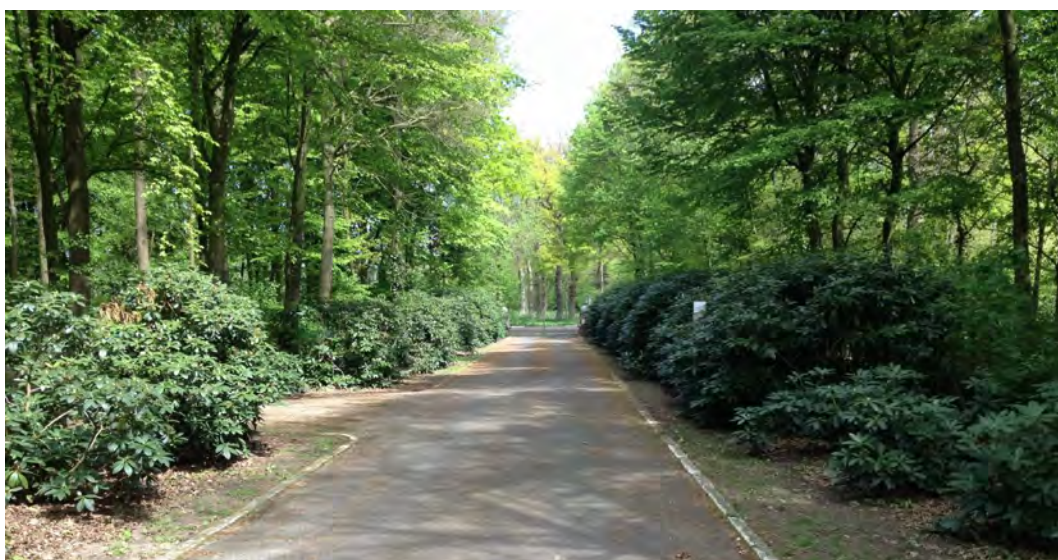
Behalve naar de bodemsoort en de waterhuishoudkundige kenmerken vormt ook het landschap en de cultuurhistorie een aanleiding voor beplantingskeuzes. De landgoederen en parken in de omgeving kenmerken zich door parkbomen zoals beuken en grote groepen rododendrons (zie afbeelding 13). Deze soorten kunnen goed toegepast worden op het perceel aan de Vijverbosweg.

Inpassing perceel

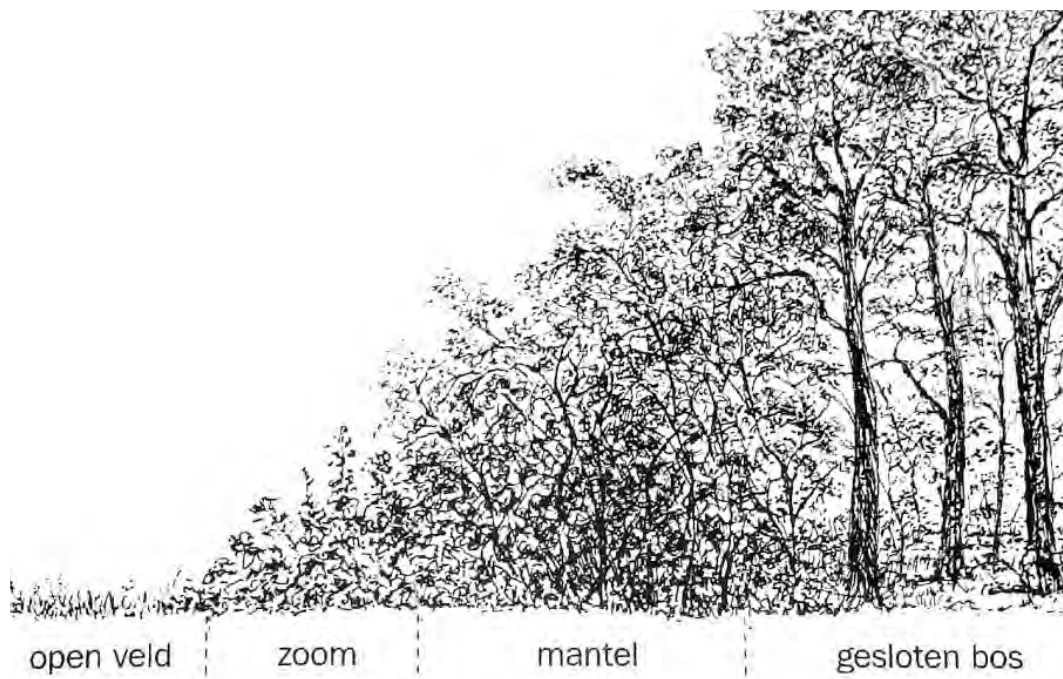
Een betere inpassing van het perceel kan bereikt worden door structuurrijke randen te ontwikkelen. Hierbij wordt zowel aansluiting gezocht bij de potentieel natuurlijke vegetatie als bij de directe omgeving en de ruimtelijke situering van het perceel tussen lanen en bosranden. Het toevoegen van een gemengde kruid- en struiklaag zal zorgen voor een betere verankering in de directe omgeving. De rand, met een opbouw en variatie in hoogte (zie afbeelding 14), vormt een overgang tussen de bossen en eikenlanen aan de randen naar het open middendeel van het perceel. Het open middendeel wordt zo vormgegeven als een open plek in het bos. De randen vormen een overgangsgebied met verschillende bezonning, zodat verschillende soorten hier kunnen groeien en verschillende milieus zullen ontstaan. Ruimtelijk en esthetisch kan dit op verschillende manieren worden vormgegeven. Een afwisseling van dichte, massieve delen en lage, meer transparante delen in de beplanting zorgen voor zichtlijnen van de woning naar de omgeving en andersom. In de nieuw te beplante rand kunnen eventueel enkele groepen met bomen opgenomen worden. Hierbij wordt bij voorkeur gekozen voor berken, zodat de nieuwe bosrand zich onderscheidt van de eikenlanen rond het perceel. De berken zullen op termijn niet concurreren met de eiken maar juist kleiner en transparanter blijven. Door de berken in kleine groepen te planten, wordt geen afbreuk gedaan aan de lijnelementen die de lanen vormen. Ook wordt op deze manier een ander milieu toegevoegd in en onder de bomen, wat weer meerwaarde oplevert voor andere flora en fauna. Op afbeelding 12 is te zien dat de berken met een ondergroei van grassen een natuurlijk beeld opleveren.

Afbeelding 12. Kleine groepen ruwe berk als (bos)randbeplanting

Afbeelding 13. Rododendrons als (bos)rand en overgang tussen perceel omliggende wegen

Afbeelding 14. Natuurlijke bosrand

Poel / zwemvijver

Het realiseren van een nieuwe poel is een goede mogelijkheid voor het vergroten van de landschappelijke kwaliteit. Deze wordt bij voorkeur in het middendeel van het perceel gerealiseerd, zodat een goede bezonning mogelijk is. De zuidrand van de poel grenst bij voorkeur aan de nieuwe bosrand / struik- en kruidlaag, zodat hier een beschut milieu ontstaat. De noordrand van de poel ligt vrij in het open middendeel, zodat deze rand in de zon ligt. Als hier een flauwe oever (minimaal 1:4, bij voorkeur 1:6) gerealiseerd wordt ontstaat hier een aantrekkelijk milieu voor amfibieën. Vanwege de lage grondwaterstand zal het nodig zijn een leembodem aan te brengen. De poel kan (deels) als zwemvijver gebruikt worden.

Afbeelding 15. Nieuwe poel / zwemvijver

Haag openen ten behoeve
van de inrit voor beide
woningen

Bestaande eikenlaan en
ligusterhaag handhaven

Opnemen groep van drie
berken

Natuurlijke zwembijver met
flauwe oever in de zon

Zuidelijke oever grenzend
aan zoombeplanting

Wilde bloementuin meerjarig mengsel,
100% inheems, regionale oorsprong

Bosrand beplanting zuid- en westgrens
(struik- en kruidlaag) met verschillen in
hoogte, transparantie, soorten en breedte

Vijverbosweg